

čarouné SLOVENSKO

ŽIVOTNÝ ŠTÝL → CESTOVANIE → ŠIKOVNÍ ĽUDIA → ZAUJÍMAVOSTI

MAREC 2022

Krátke túry Kde sa príliš nezdýchate

Strážca Záhoria
Hrad Korlátko láka
na ticho a pokoj

Štrbské Pleso
ožilo pred 150 rokmi

Perla Tatier

4,10 €

Na horskej chate v Malej Fatre → Korzo Zálesie → Vitráže

Kúpte si predplatné magazínu Čarovné Slovensko

Spoznávajte krásu
našej krajiny po celý rok

Každý predplatiteľ získa

- ◆ Nadčasový magazín, ku ktorému sa bude môcť vracáť opakovane, priamo do schránky
- ◆ Reportáže zo zaujímavých miest
- ◆ Tipy na výlety a túry
- ◆ Príbehy o šikovných Slovákoch a Slovenkách
- ◆ Unikátne fotografie z našej krajiny
- ◆ Praktické rady
- ◆ Sezónne recepty
- ◆ 20 % zľavu na kúpu knihy Čarovné Slovensko
- ◆ Všetko slovenské, o čom sa oplatí vedieť

Objednávajújte na Hnkonto.sk alebo oskenujte QR kód

EDITORIÁL

Milí čitatelia,

myslím si, že nebudem preháňať, ak poviem, že Vysoké Tatry sú náš klenot, srdcovka zrejme mnohých z nás. Už na prvý pohľad absolútne fascinujúce, naživo priam magicky príťažlivé, a ako zistíte v tomto čísle Čarovného Slovenska, tak aj s neuveriteľne zaujímavou históriou. My sme sa tentoraz pozreli bližšie na vznik Štrbského Plesa, bez návštevy ktorého sa mnohým výlet do Tatier ani neráta. Ak by sme sa trochu vrátili v čase, zaujímavé a zrejme aj kľúčové sú 13. a 14. storočie, keď došlo k rozparcelovaniu územia Západných, Vysokých a Belianskych Tatier a obrovské bohatstvo získali od panovníka viaceré známe rody spod Tatier. Medzi nimi aj Szentiványiovcí, ktorí sa neskôr stali najzámornejšou zemianskou rodinou Liptova. Jozef Szentiványi, ktorý sa zaslúžil o vznik osady Štrbské Pleso pred 150 rokmi, precestoval kus sveta, ale po vojenskej službe sa venoval už iba správe rozsiahlych rodinných majetkov. Keď sa delil majetok, nikto z jeho rodiny Štrbské Pleso nechcel, no v tomto bode sa Jozef stáva jeho priam osudovým mužom. Pleso dal okolo roku 1860 zarybniť a v roku 1872 nechal na jeho južnom brehu postaviť súkromnú poľovnícku chatku. Práve vtedy a práve tu sa zrodili základy neskoršej osady. Štrbské Pleso sa vďaka Szentiványimu a jeho pohostinnosti rozvíjalo, postupne v osade budoval ďalšie vily a objekty, pribúdali návštevníci vrátane tých najurodzenejších. Jazero prirodzene využíval ako súčasť programu pre hostí, v ponuke bol športový rybolov, kúpanie i člnkovanie, na brehu bolo aj prírodné kúpalisko. Vráťme sa však o tých 150 rokov dozadu, do spomínanej chatky, ktorá pôvodne vznikla preto, aby sa mal majiteľ so svojimi hosťami kde uchýliť pri svojich potulkách. Tá mala priam strategickú polohu, od vchodových dverí viedol chodník rovno k plesu, a tak zakrátko začali o malé osvieženie či nocľah prejavovať záujem aj iní záujemcovia než len pozvaní hostia. Majiteľ teda chatku sprístupnil aj širokej verejnosti, a tak v roku 1873 vznikla prvá ubytovňa. A viete, prečo sa práve Štrbské Pleso, o ktorom už v 19. storočí písali ako o Perle Horného Uhorska, stalo takou vychytenou lokalitou, ktorou je dodnes? Čarovné Slovensko zistilo mnoho zaujímavých informácií, nalistujte si stranu 12 a dozviete sa ich aj vy.

Róberta Karpinská, šéfredaktorka
roberta.karpinska@carovneslovensko.sk

*Štrbské Pleso
nikto z rodiny
nechcel.*

Sledujte nás na sociálnych sieťach

www.facebook.com/magazincarovneslovensko

www.instagram.com/carovne_slovensko
#carovneslovensko

18

26

42

8 Čarovné oko

Miesto na vaše unikátne fotografie z potuliek po Slovensku.

10 Štrbské Pleso má 150

Mnohým turistom sa návšteva Vysokých Tatier ani neráta, ak na pár hodín nejdú na Štrbské Pleso. Už v 19. storočí o ňom písali ako o perle Tatier. A práve teraz je 150 rokov od založenia osady Štrbské Pleso.

18 Čím vyššie, tým viac človekom

Už len posledná zákruta, záverečný stupáčik a pred nami sa otvorí zasnežená stráň, kde sa v objatí stromov týči horská chata pod vrchom Suchý v Krivánskej časti Malej Fatry.

26 Všade samé srdiečka

Pri potulkách v prírode sa dajú nájsť na rôznych miestach. Verte, že keď počas túry nájdete kamienok v tvare srdca, hneď je vám krajšie na duši. Ale príroda je oveľa štedrejšia...

36 Strážca Záhoria

Chátral stovky rokov, aby sa opäť dočkal pozornosti. Hradu Korlátka nad obcou Cerová sa

„ujali“ nadšenci a dobrovoľníci, vďaka ich snahe je z neho miesto, kde ľudia radi oddychujú.

42 Kráčať s úsmevom

Dostala vaša kondícia po zime na frak, ale aj tak chcete ísť niekam na túru? Dá sa to, aj keď nevládzete, len si treba nájsť trasu ako na mieru ušitú.

48 Bociany deti nenosia

Od nepamäti ľudia verili, že ak sa im na komíne zahniezdi bocian, budú mať šťastie, a s napätím čakali, či ten „ich“ pár priletí. Tieto veľké vtáky fascinujú ľudí aj dnes a ktovie, možno sú naozaj nositeľmi šťastia.

Foto na titulke:
Viktor Beličák
@ travelbedeker

54 Kožušiny zahrejú a zútulnia
Všade, kde v interiéri použijeme kožušinu, získame mäkký, hrejivý až luxusný dojem.

58 Korzovanie pri „Amazonke“
V Zálesí pri Bratislave chceli vyčistiť a ochrániť prírodu od nežiaducich predmetov, až vznikol zaujímavý projekt. Stodvadsať metrov dlhé drevené mólo s rozhladňou a amfiteátrom zaujalo nielen turistov, ale aj architektov.

66 Súhra nožíkových lupeňov
„Vyrezávanie je ako blues,“ vraví spevák, hudobník a skladateľ Janko Lehotský, ktorý má originálnu záľubu – vyrezáva z kôry, pričom najčastejšie pod jeho muzikantskými rukami vznikajú tváre.

72 Zobudil legendu
Maratónky z Partizánskeho sa stali ikonou, ktorú kopírovali aj svetové značky, preslávené boli aj zimné konkordy. Dnes skvosty ožívajú a pribúdajú k nim ďalšie. V areáli bývalých Závodov 29. augusta vďaka Milanovi Foltánovi opäť cvrlikajú šijacie stroje.

78 Neprebádaný klenot
Ak budete na Liptove, navštívte jednu z najstarších pamiatok tohto kraja. Gotický Kostol sv. Martina v Martinčeku, v ktorom sa objavili vzácne nástenné maľby a tajomné nápisy.

82 Láskavý Tribeč
Hoci tomuto pohoriu priniesol nedávno väčšiu pozornosť literárny a neskôr i filmový príbeh Trhlna, nielen miestni turisti poznajú jeho skutočnú tvár oveľa dávnejšie. A tá je vlúdna a láskavá.

90 Prechod Zoborskou lesostepou
Zobor patrí k najznámejším a najcharakteristickejším vrchom Slovenska. Okolie Nitry však ponúka oveľa viac prírodných i krajinárskych zaujímavostí. Prešli sme krížom cez

Zoborskú lesostep a v jej srdci vystúpili na Meškov vrch.

96 Privoláva jar
Vrba hlavatica bola vždy súčasťou brehov riek. Využívali ju košíkari aj ľudoví liečitelia. Rozprávkari tvrdia, že nebolo lepšie stanovište pre vodníka než „hlava“ vrby. Jemné bahniatka vrby rakyty nám zase každý rok pripomenú, že jar práve vypukla.

106 Zdravie z prírody
Nádchovník vás očarí príjemnou vôňou a v čaji aj veľmi lahodnou chuťou. Je senzačným pomocníkom nielen pri nachladnutí, ale aj pri bolestiach hlavy.

108 Slovensko. Raj halušiek
Je azda niekto, kto ich ešte neochutnal? V tejto fotostory vám prinášam rôzne verzie, ktoré som ochutnal po turistických výletoch po Slovensku.

112 Zobudiť sa v knižnici
Možno ste pred rokmi v knižnici zaspali, keď ste sa učili na skúšky, a potom ste museli vstať a odísť. Z jednej z „knižníc“ v Banskej Štiavnici vás nikto nepošle po zotmení domov. Služí totiž ako netradičné ubytovanie.

118 Keď sa slnko a sklo stretnú
Vitráž je hra farebných sklíčok, ktorú spúšťa lúč svetla. Vtedy sa zo spiacceho a z krásneho stáva živé.

126 Regál
Prinášame marcové novinky a tipy z našich obchodov...

~čarouné~ SLOVENSKO

Ročník VI., číslo 3, marec 2022, mesačník

ŠÉFREDAKTORKA:
Róberta Karpinská

SPOLUPRACOVNÍCI:
Veronika Nichta Mráziková, Katarína Abeille, Júlia Čechová,
Juraj Červenka, Richard Filipko, Dan Himič, Peter Hupka,
Zuzana Jurgová, Soňa Košíková, Petra Spišáková

ZALOMENIE A DTP:
Martina Buzinkayová

OBRAZOVÁ REDAKTORKA:
Beta Hriadelová

ÚPRAVA OBRÁZKOV:
Vratko Tóth

FOTO:
Pavol Funtál, Peter Mayer,
Miroslava Spodniaková

E-MAILOVÁ ADRESA REDAKCIE:
magazin@carovneslovensko.sk

TELEFÓNNE ČÍSLO REDAKCIE: 02/48 238 301

TITULNÁ FOTOGRAFIA: Viktor Beličák
EDITORIÁL FOTO: Katarína Kincelová

SPOLUPRACOVNÍCI FOTO:
Viktor Beličák, Juraj Červenka, Peter Kováč

ILUSTRAČNÉ FOTOGRAFIE:
Dreamstime, Shutterstock, Living4media, TASR

mafra slovakia

VÝKONNÝ RIADITEĽ:
Vladimír Mužik, tel.: 02/48 238 100
RIADITELKA OBSAHU:
Monika Hujaková, tel.: 02/48 238 210
FINANČNÝ RIADITEĽ:
Martin Mráz, tel.: 02/48 238 200
OBCHODNÁ RIADITELKA:
Katarína Michalechová, tel.: 02/48 238 106
RIADITEĽ DIGITÁLNYCH MÉDIÍ:
Denis Schwarcz, tel.: 02/48 238 442
RIADITEĽ MARKETINGU, PR A EVENTOV
Ivan Netík, tel.: 02/48 238 141
OBCHODNÁ MANAŽÉRKA:
Zuzana Koleniková, tel.: 0917 624 365
e-mail: zuzana.kolenikova@mafraslovakia.sk
PREDPLATNÉ: tel.: 0948/987 958, 0917/238 238

e-mail: predplatne@mafraslovakia.sk
online: <http://predplatne.hnonline.sk>

MAFRA Slovakia, a.s., je druhým najsilnejším
vydavateľstvom na Slovensku.
Vydáva viac ako 50 printových titulov, prevádzkuje
14 webových portálov a internetovú televíziu.

ADRESA VYDAVATEĽSTVA:
MAFRA Slovakia, a. s.
Nobelova 34, 836 05 Bratislava
tel.: 02/48 238 100
IČO: 51 904 446

TLAČ: WALSTEAD MORAVIAPRESS s. r. o.,
U Póny 3061, Breclav

PREDPLATNÉ NA 12 MESIACOV:
45,10 € s DPH
CENA JEDNEHO VÝTLAČKU: 4,10 €
VOLNÝ PREDAJ: Mediaprint-Kapa, Pressegresso, a. s.
REGISTRAČNÉ ČÍSLO: EV 5560/17
ISSN 2585-8009

Nevyžadanú poštu redakcia nevracia.
© Copyright MAFRA Slovakia, a. s. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva
ich vydavateľ. Autori článkov zverejnených v tomto vydaní si v zastúpení
vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a na verejný
prenos článkov, ako aj na verejné rozširovanie rozmnožení týchto článkov
v zmysle § 33 ods. 1 písm. a) a d) autorského zákona.
Vydavateľstvo MAFRA Slovakia, a. s., je súčasťou koncernu AGROFERT.
Odborným garantom magazínu Čarouné Slovensko je Asociácia cestovného
republiky Slovenskej republiky.